

**Годишно събрание на магистратите в СГС
13-14 март 2009 година, Цигов чарк**

ДОКЛАД НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

**УВАЖАЕМИ ГОСТИ,
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,
ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,**

Изключително ми е приятно да Ви приветвам с добре дошли на годишното събрание на съдиите от Софийски градски съд - най-големия окръжен съд в страната, съдът с изключително значение за съдебната система, съдът на който законодателството в Република България е възложило изпълнението на задачи, които са от важно значение за развитието, както на съдебната система, така и от значение за развитието на българското общество.

Това годишно събрание е малко по-различно от останалите досега, защото е в навечерието на 50-годишния юбилей на Софийски градски съд.

СГС е обособен като самостоятелен субект в резултат на ново административно деление на територията на страната на 30 окръга, извършено с постановление на Министерския съвет (№7 от 22 януари 1959 г.) и указ на президиума на Народното събрание, обнародван в брой 7 (23 януари 1959 г.) на вестник "Известия на президиума на Народното събрание". С указ № 207 на президиума на Народното събрание в предшественика на днешния "Държавен вестник" от 17 март 1959 година е публикуван Закон за изменение на Закона на устройството на съдилищата, приет на третата редовна сесия на Третото Народно събрание на 13 март 1959 година. В него се казва: „Софийски градски съд се появява като самостоятелен правораздавателен орган след като дотогава функциониращият Софийски окръжен съд е разделен на териториален принцип на Пернишки окръжен съд, Кюстендилски окръжен съд, Софийски окръжен съд и Софийски градски съд.”

Внимателния прочит на настоящия доклад ще създаде мнението у всеки, че той в голяма степен повтаря казаното в доклада за работата на Софийски градски съд за отчетната 2007 година. Това е така, тъй като проблемите, стари и нови, са едни и същи и за съжаление не успяха да намерят своето окончателно разрешение и през отчетната 2008 година. Казвам „за съжаление“, тъй като основна задача, пред мен като административен ръководител на най-големия окръжен съд в страната и пред цялото ръководство тези задачи стояха и тяхното разрешаване беше наша цел. Към старите и добре познати ни проблеми, като липсата на достатъчно зали, затруднената кадрова обезпеченост и липсата на достатъчно средства през изминалата година се прибавиха и редица други, за които ще стане дума по-долу в настоящия доклад. Тук е мястото да споменем само един, превърнал се в изключителна тежест за колегите от нашия съд.

Безспорен е факта, че последните 19 години са белязани с едно системно и безпardonно охулване на съдебната система. В тази дейност се включват както отделни граждани, недоволни от постановените съдебни актове, така и държавни органи и медии. Това охулване по същество представлява един опит за разрушаване на държавността, който ако бъде доведен до успешен край би имал за последствие само едно – унищожаване на държавността в Република България. Този процес включва както мнението на недоволните от правораздаването (а в един процес винаги има една губеща страна), така и тези, от които зависи реформирането на съдебната система. Бих си позволил да посоча само един пример. С влизането на новия Закон за съдебната власт законодателите създадоха един „нов“ орган, чиито основни цели са отразени в разпоредбата на чл. 54, ал. 1 от същия закон. Такъв орган безспорно е необходим, с оглед на посочването на тежките случаи на неизпълнение на служебните задължения на всеки един от нас. За съжаление обаче при изпълнението на неговите задължения се наблюдава стремеж да се докаже, че всички не работят, че системата не изпълнява основните си задължения да осъществява правораздаване. При извършваните проверки не се отчита изключителната натовареност на съдиите от Софийски градски съд, огромната дейност извършвана от всички нас.

Ето защо от тази висока трибуна апелирам към всички колеги, осъществяващи контрол при изготвянето на заключението си, при даването на становища и оценки да имат предвид тази натовареност, за да може да се каже, че този орган изпълнява

стриктно и независимо своите задължения.

Измина още една година от приемането на България за пълноправен член на Европейския съюз. Година, изпълнена с промени на законодателството и поставяне на нови предизвикателства пред съдебната система като цяло и в частност пред представлявания от мен Софийски градски съд. Изминалата 2008-а година бе годината, в която започна работата по приетия нов Закон за съдебната власт, уреждащ организацията и дейността на органите на нашата система; по приетия нов Граждански процесуален кодекс; влезе в сила и започна да действа Законът за търговския регистър. Всички тези промени бяха извършени с амбицията и идеята за изграждане на основата на една здрава, работеща и ефективна съдебна система. Макар и изключително малко като период, за който можем да направим изводи, все пак за една година се очертаха основните положителни черти и недостатъци на бързото законодателство, уреждащо както правилата на реформиране на съдебната система, така и правилата на гражданското и наказателното правораздаване.

Основната черта на една правова държава, на правосъдната система е нейната независимост. Промените в законодателството поставиха нови задачи пред съдилищата. Тези промени бяха направени под мотото за повишаване на ефективността и ефикасността на правораздаването, но създадоха и редица трудности пред нас като професионалисти, които ежедневно сме изправени пред практическото решаване на редица правни казуси.

Основните въпроси, които следва да бъдат решавани в оперативен порядък от всеки административен ръководител са въпросите за бюджета, кадровата осигуреност и административния персонал на съдилищата. Те са от първостепенна важност за независимостта на всяка национална съдебна власт, ефективността на правосъдието като качество на правораздаването и квалификацията на съдиите. Решаването им има важно значение за изграждане на независима, надеждна и функционираща съдебна власт.

Съществуват общи насоки, имащи значение на стандарти, които да водят усилията на държавите при подобряване на националните им съдебни системи. Тези общи насоки следва да се имат предвид при подготовката и приемането на законите чрез които се модулира дейността на съдебната система на всяка държава. Те следва да имат своето отражение, както в устройствените закони на системата, така и при приемането на

всеки отделен закон, който урежда развитието на обществените отношения. За да бъдат ефективни обаче, законите следва да очертават основните насоки на промяната в дейността на всеки един орган на съдебната власт. В тях следва да се очертае по категоричен начин основната идея за извършването на промените. Годици наред ние отчитаме в докладите си, че извършваме промени, насочили сме усилията си към реформирането на съдебната система. Система, която в продължение на 19 години е сочена за пример за корупция и мударост, система, която през целия този период е поемала упреците на властите в България и за която е отчитано в докладите на европейските партньори, че не е достигнала необходимото ниво за сравнение в другите държави-членки на Европейската общност.

За съжаление обаче, никой не е дефинирал крайната цел към която следва да са насочени усилията ни, да е показан по категоричен начин мястото, което следва да стигнем, за да достигнем до изграждането на една ефективна и ефикасна съдебна система. На тези мисли веднага би могло да се противопоставим като заявим, че усилията ни следва да бъдат насочени към синхронизиране на българското законодателство с европейското, както по отношение на устройството на съдебната система, така и към хармонизиране на обществените отношения във всяка сфера на публичния и икономическия живот. Голяма част от тези отговори могат да се отправят към другите власти в една държава, които изпълняват изключително важната функция по създаването на законите. Тази дейност, която най-общо бихме могли да наречем „законотворчество“ обаче следва да се извършва като се отчитат и особеностите на действителността в нашата държава. Добрите практики на страните членки следва да се пречупят през призмата на обществото и политическото развитие на нашата държава, както и през историческите периоди на нейното развитие. Създаването на множество институти, осъществяващи дейност по контрол върху работата на съдебната система, съществуването на дуализъм в ръководството на една от независимите части от управлението на една държава, поставят множество въпросителни, които пречат на изпълнението на задачите и отговорностите ни, възложени с приемането ни като пълноправен член на Европейския съюз. Едногодишното действие на новия Закон за съдебната власт, дейността по неговото изпълнение отново показва една от основните слабости в стремежа на българската държава за изпълнение на европейските директиви. Бързото законодателство, липсата на пълно и всестрочно обсъждане на промените в

законодателството, касаещи както дейността на органите на съдебната власт като отделни организации, така и по отношение на процесуалното законодателство, като основа на правораздаването, водят до необходимостта от промени в него. Тази необходимост от промени смятам, че следва да не е плод на констатираните грешки за един сравнително кратък период от време (една година), а следва да се извърши след един относително по дълъг период, след едно всестранно обсъждане на натрупаната практика. Като пример за липса на такава синхронизация между международните стандарти и действителното развитие на обществените отношения са създаването на новия орган за контрол върху администрирането и дейността на магистратите. Работата на такъв орган е изключително важна за реформирането и развитието на съдебната система, като цяло, но за да се постигнат тези целени със създаването му задачи, следва да се извърши всеобхватна преценка на условията и реалностите, при които сме изправени в нашата работа. Без преценка на конкретните реалности, в които работи едно звено от съдебната система, не би могло да се даде оценка за работата на отделните магистрати. Безспорно е, че следва да се ползваме от добрите практики на другите държави в Европейския съюз. Следва да постигнем едно ясно и непротиворечиво становище по отношение на обучението и подготовката на кадри за системата, по отношение на изискванията за заемане на магистратските длъжности, а не да се стремим да обслужваме отделни интереси, интересите на отделни лица, като правим всичко възможно да удовлетворим собствените им интереси. Пример в тази насока е липсата на единно и категорично становище по отношение на необходимия стаж за заемането на длъжности в системата. Друга насока, при която липсва яснота е фаворитизирането на конкурса като начин за заемането на длъжностите в съдебната система – както магистратските, така и за съдебните служители. Обявяването на конкурсното начало за „панацея”, прокламирането на задължението 20% от общия брой на свободните места да се заемат от хора, които до този момент не са работили в системата, не е съобразено с нуждите и възможността за изграждането на един действително работещ екип. Екип, на който да бъдат поставяни задачи и който оперативно и в срок да решава тези задачи. При това фаворитизиране се унищожава един от основните принципи на администрирането - че този, от когото се изисква изпълнението на поставените задачи, следва да има възможността да влияе върху изграждането на екипа, който ще работи по задачите и проблемите. Това не е съобразено както с изграждането на

макро ниво, така и с изграждането на колективите на микро ниво. За да е налице една действително работеща в малки екипи система, следва да се отчитат и личностните характеристики на отделните хора, които ще работят в тези екипи, каквито например са въззивните състави в един окръжен съд. Тези два примера, съпоставени в развитието на самата система показва своята несъстоятелност, показва, че представляват пречка към реформирането на системата и пречат развитието на съдебната реформа.

Очевидно безспорно необходими, при това взаимно обусловени с администрирането на една система, са адекватните финансови средства и качествените човешки ресурси. Нужно е внимателно изследване на основните европейски критерии и добрите практики в областта на финансирането, бюджетното планиране и обезпечаване на съдебната власт, финансовото осигуряване на средствата за модернизация, планирането на обучението с оглед адекватно възприемане на европейските постижения за успешно осъществяване на съдебната реформа в контекста на националната специфика на всяка отделна държава.

Бюджетната самостоятелност е инструментът, който води до независимостта на съдебна власт. Тази власт, като основна част от управлението на една държава трябва да има гаранции, че управлението и разходването на бюджета, предоставен за изпълнение на нейната функция, се извършва от орган в достатъчна степен независим от изпълнителната власт. В тази връзка са налице както положителни, така и отрицателни явления. Продължават промените и лутането всяка календарна година, с всяка промяна на законодателството да се търси и промяна в метода за предлагане и приемане на бюджета на съдебната власт. От една страна се създаде постоянно действащ орган, чиито основни задачи са организацията на работата на съдебната власт и управление на дейността ѝ. От друга страна този орган не разполага с правата и средствата да отговори адекватно на нуждите на съдебната система по отношение на сградния фонд. Макар и да се отчита тази необходимост, органът е лишен от възможността да организира и планира разпределението на средства за задоволяване на нуждите от съдебни сгради за отделните звена на системата. Като едно от отрицателните явления смятам да посоча липсата на нормативно урегулиран лихвен процент за сумите в набирателните сметки на органите на съдебната власт. Съдилищата и частност Софийски градски съд има постоянно в набирателната си сметка значителни суми, които се олихвяват с минимален процент. Това смятам, че е едно от грешките, тъй

като по-високият лихвен процент би дал възможност за повече приходи за системата, а оттам и за повече средства необходими за продължаване на реформата.

Нека не се колебаем да посочим отново, че част от критиките за бавност в правораздаването се дължат и на обективния фактор – липсата на съдебни зали, в които своевременно да се насрочват открити заседания. Този обективен факт следва да се прецени и с новостите в гражданското и наказателното съдопроизводство, за да се направят съответните изводи и се изгради една дългосрочна стратегия за развитието на съдебната система.

Наред с приемането на съвременно и синхронизирано с европейските критерии законодателство, стои въпросът и за адекватно правоприлагане, провеждано в разумни срокове, при опростяване и достъпност на процедурите, съкращаване на сроковете от образуване на делото до неговото решаване, намаляване на разноските както на съда, така и на страните. В тази насока са полезни практиките за дългосрочно и средносрочно планиране на бюджета, броя и разпределението на съдиите, специализацията, квалификацията на съдиите и съдебните служители. В тази насока следва да се насочат и усилията при реформирането на процесуалните закони. Смятам, че възлагането на изключителни задължения на съда, превръщането на задълженията да се разкрие обективната истина в задължение само на правораздавателния орган е неправилна посока на развитие на процесуалното законодателство. След фаворитизирането на конкурсното начало, това фаворитизиране на служебното начало в гражданския процес е в противоречие с добрите практики в Европа. Съществуващият баланс между основните принципи на гражданското съдопроизводство бе в полза на отделните граждани и не водеше до стесняването на правата и задълженията на адвокатурата.

Всички тези въпроси стоят пред Софийски градски съд с цялата си тежест. Решаването на голяма част от тях не е от компетентността на един председател, нито на ръководството на един съд, а е въпрос, който следва да намери законодателното си разрешаване като се посочи целта на реформата и едва тогава се очертаят конкретните действия за постигането на тази цел. Без да се формулират тези неща не би могло да се говори за реципиране на добри европейски практики, за постигане на успехи, нито за достойно изпълнение на задачи, поставени ни от присъединяването ни към голямото обединено европейско семейство.

С казаното дотук, в този доклад съм се постарал да посоча

само една малка част от проблемите, които стоят пред реформиращата се съдебна система. Направените изводи са плод на административната дейност на един председател на окръжен съд, макар и най-големият в страната. Коректно е да кажа, че ние не бихме могли да влияем върху разрешаването им, но смятам, че именно тук е мястото те да бъдат поставени с оглед тяхното бъдещо решаване.

По отношение на въпросите, свързани с бюджета на Софийски градски съд, смятам, че следва да се предприемат действия по подобряване на планирането му, като се отчитат както промените в законодателството, така и нуждите за оптимизиране дейността на съда. Беглата справка и съпоставянето между проектобюджет за необходими разходи и изпълнението на приходната му част очертава единственият извод, че това е бюджет, който е свързан само с осигуряването на работни заплати. Едва 20% от него се осигуряват за материалното обезпечаване на основната дейност на един съд – осъществяване на правораздавателна дейност. Многократните ни опити за решаването на един от най-наболелите въпроси на всички съдилища в София, този за липсата на материална база (сграда), отговаряща на европейските стандарти, даваща възможност за повишаване на бързината и ефективността на правораздаването, срещат разбиране, но не и реално разрешаване. За пореден път ще подчертая, че в Съдебната палата 10 съдебни зали не могат да поемат 170-190 редовни заседания на различните състави на съда седмично. Липсата на зали води до невъзможност за насрочване в по-кратки срокове, за провеждане на открити съдебни заседания максимум четири пъти месечно. Това е един от основните проблеми за твърдяното забавяне на решаването на делата в разумни срокове. Тази липса на необходимите помещения пречатства и възможността за кадрова обезпеченост. Осъществяването на контакти с други съпоставими съдилища в европейски държави показват, че при равни други условия броят на магистратите в тези съдилища е три пъти по-голям, като те разполагат с 15 пъти повече зали за осъществяване на правораздавателната си дейност. Това сравнение правя само като пример на материална и кадрова обезпеченост, за да се преустановят едни от основните пречки за ефикасно правосъдие. Те следва да се съотнесат и към искането, направено още в началото на мандата на това ръководство на Софийски градски съд да се извърши съпоставка на натовареността на съда с тази на равните по степен съдилища в страната и се предприемат съответните мерки.

В този доклад ще отбележа, че действията на

ръководството на съда по отправено искане до СОС за предоставяне на терен за изграждането на нова, съобразена с европейските изисквания сграда на Софийски градски съд се измерват с взетото решение на СОС за предоставянето на този терен на МП за нуждите на съда. Препятстването на завършването на това плодотворно сътрудничество е въпрос само на време, за разглеждането на неоснователните възражения от страна на екоорганизации. Аз няма да се занимавам с действителните причини за подаването на тези жалби, тъй като законосъобразността на решението по тези жалби е в ръцете на новото административно правораздаване, в чиято компетентност не се съмняваме.

Добрите практики на страните от Европа показват, че само една финансово осигурена съдебна власт е в състояние ефективно и ефикасно да изпълни задачите, възложени ѝ от основния закон. Все още липсва решение на въпроса за изготвянето на единни критерии за натовареност на съдиите в България и съобразяването на възнагражденията с положения труд. Бегли наченки на разрешаването на този въпрос можем да видим в разпоредбата на ал. 2 и 3 на чл. 233 от Закона за съдебната власт. Отчитайки спецификата в дейността ни, изключителните ни компетенции, възложени ни от законите по определени дела, които предпоставят и по-високи знания и опит, законодателят предвиди необходимостта работещите в нашия съд да притежават по-висок ранг от равните ни по степен съдилища. Това обаче остана само едно пожелание на книга, тъй като не доведе до реално повишаване на възнагражденията. Това не следва да се разбира като омаловажаване на работата на останалите колеги, а като адекватно възнаграждение за по-големите изисквания, които законодателят има към нас и нашата работа. В тази насока следва да се обърнем не само към добрите практики на европейските държави, но малко по-назад към такива практики в предишни години. Само по този начин бихме издигнали извършваната от нас дейност до необходимото ниво.

Когато говорим за бюджета на нашия съд цифрите са категорични:

Общият размер на приходите в Софийски градски съд към 31.12. 2008 г. е 10 450 160 лева.

Приходите от съдебни такси за периода 01.01.2008 г. - 31.12.2008 г. са 10 212 093 лева, което представлява 145,14% изпълнение на планираните в проекта за бюджет за 2008 г., които са в размер на 7 035 882 лева.

Анализът на приходите, отчетени в Софийски градски съд

за последните 2-3 години показва относителна нестабилност на същите. При изготвянето на проекта на бюджета е взето предвид предстоящото влизане в сила на Закона за търговския регистър, считано от 01.01.2007 г., а в следствие от 01.07.2007 г., е факт едва към настоящия момент.

Независимо от факта, че считано от 01.01.2008 г. е в сила Закона за търговския регистър, приходите от такси не са намалели в размери, които са очаквани след елиминиране на постъпленията от фирмени дела, в т.ч. от такси за регистрация и извършвани промени по фирмените дела. Това се дължи на увеличени брой дела за разглеждане на по-високите стойности на исковете, които се предявяват.

Приходите от лихви към 31.12.2008 г. са в размер на 192 295 лева. Налице е петкратно увеличение спрямо същия период на 2007 г., когато техният размер е бил 37 407 лева. Изпълнението на бюджета по този показател е факт още от второто тримесечие, а именно към 30.06.2008 г. Обяснението за този голям ръст е по-високият лихвен процент, с който се олихвяват наличните парични средства, в резултат на извършената смяна на обслужващата банка на Софийски градски съд, считано от 01.02.2008 г. и увеличение на постъпилите през 2008 година средства по набирателната сметка. В тази връзка следва да се отбележи, че наличността по набирателната сметка на Софийски градски съд към 31.12.2008 г. е 7 715 969 лева при 5 275 443 лева към 31.12.2007 г.

Следва да се отбележи, че въпреки излизането на регистърните производства в Агенцията по вписване – Търговски регистър, броят на свършените дела за отчетния период е 25 035 дела. През настоящата година не би могло да извърши съпоставка между броя на решенията за миналата година и предходните години дела, точно поради това излизане на посочените производства. Можем обаче да направим такава съпоставка с броя на постъпилите и решенията дела, от която е видно, че за отчетния период са разгледани 41 573 дела, от които повече от 55% са тези, които са приключили с краен акт.

По отношение на обезпечеността на съда в материално отношение смятам, че от началото на моя мандат тя се подобри значително. Към настоящия момент с компютри са обезпечени всички съдии и служители, налице е връзка между тях и деловодители и секретари, което по своята същност представлява база за изграждане на единни компютърна система на работата в съда. Такава система се изгражда в настоящия момент. Всички работни места вече са включени в

единната система за управление на делата. Провеждат се обучения както на съдебния персонал, така и на съдиите, които повишават квалификацията. След включване на мрежата на съда, обхващаща съдии, деловодители и секретари бе решен проблема с ползването на нормативната база, бързината по изготвянето на съдебните протоколи и спазването на процесуалните срокове за запознаването на страните с протоколите от открити съдебни заседания. Включването на деловодствата в тази единна автоматизирана система дава възможност за отразяването в интернет страницата на съда на протоколите от съдебните заседания и постановените от колегите актове, така и за предстоящо сканиране на документи, представляващи основата за постановените актове.

Отчитайки проблемите не следва да изпускате от вниманието си материалната обезпеченост на съда. Продължава да съществува необходимостта от предоставянето както на съдебни зали, така и на съдийски кабинети с оглед увеличения щат на съда. Не приемам за нормално изчакването на повече от половин работен ден за освобождаването на зала, в която да бъде проведено съдебно заседание.

Като част от изграждането на независимата съдебна власт следва да се посочи и обезпечаването ѝ с професионално добре подготвени кадри. Важен момент за повишаване на ефективността и ефикасността в работата на съдиите, за отговаряне на европейските критерии са не само богатите теоретични познания, но и натрупания житейски опит на тези, които ще правораздават в обединена Европа. Тази дейност, свързана с повишаването на квалификацията, е извън прерогативите на ръководството. Липсва обективна възможност от страна на ръководството на съда да осъществява контрол по професионалната квалификация на магистратите. Не следва да се пропуска обаче и положените усилия от страна на ръководството на съда в тази насока. През отчетния период бе осъществено партньорството на Софийски градски съд с Върховния съд на Берлин. Израз на това партньорство са проведените обучения и семинари между колегите от нашия съд и германските колеги.

С тези думи искам да завърша обръщението си към Вас и да премина към въведените за всеки отчетен доклад задължителни критерии.

Кадрова и техническа обезпеченост на Софийски градски съд през 2008 година

През изминалата година Софийски градски съд извършваше присъщата си правораздавателна дейност едновременно на първоинстанционен и въззивен съд, както и касационна инстанция на определен род дела. Видно от данните по обобщеното длъжностно разписание общата численост на персонала по щат в края на периода е 464 души, като заети са 408. От тях 105 са съдиите - в съотношение 91 старши и 14 младши, като останалите 303 души са служители от съдебната администрация на съда. В края на отчетния период незаетите щатни бройки са: 22 за магистратите и 24 за съдебните служители.

Основен приоритет в работата по отношение на кадровата обезпеченост на съда след встъпването ми в длъжност е увеличение на броя на съдиите и съдебните служители, с оглед на бързото и ефективно осъществяване на правораздавателната функция. При извършване на назначенията сме се ръководили от Правилника за съдебната администрация и за свободните щатни бройки е обявяван конкурс.

При извършена съпоставка между броя на магистратите и на съдебната администрация, която съгласно Правилника за съдебната администрация в сила от 28.11.2004 година, тя се дели на специализирана и обща като се очертава следното съотношение:

Специализираната администрация включва:

деловодители – 91; младши специалисти – 15; секретар-протоколисти – 66; машинописци – 8; призовкари - 91; старши специалист — 7; съдебен статистик – 1; служител по сигурността на информацията - 1 или общо 279 души. Установява се, че съществуващото съотношение 1:2.66 все още е далеч от стандарта на страните-членки на ЕС за ефективно правораздаване и едновременно с това – гарантиране правата и свободите на човека.

За постигането на този стандарт и достигане на критериите на ЕС е необходимо постигането на съотношение 1:3, 1:4.

Общата администрация не следва да се взима предвид при изготвянето на съотношението поради факта, че е свързана с функционирането на съда като самостоятелно обособена структурна единица. В нея в момента работят трима куриери; системен администратор – 4, пресаташе - 1, служба "Финасова дейност и снабдяване" - 6 служители и един шофьор.

След влизане в сила на новия Закон за съдебната власт предложения за избор и назначаване на съдии се извършват, след провеждането на конкурс. В тази насока следва да бъде

отбелязано, че бе обявен конкурс за назначаването на съдии в СГС с решение на ВСС, отразено в протокол № 29 от 21.09.2008 г. Такъв конкурс бе проведен, като към края на отчетната година бяха заети само 5 места, от конкурса за кариерно израстване. Избраните двама колеги от конкурса за външни още не са заели местата си, тъй като не е приключила процедурата по обжалване на решението на Висшия съдебен съвет при Върховния административен съд. Към настоящия момент се чака обявяването на конкурс за свободните 15 свободни места за член-съдии и е обявен конкурс за 7 свободни места за младши съдии.

Това изменение – по мнение на ръководството на съда, както и на съдиите – създава пречки за кариерното израстване на колегите в система и огромни затруднения за попълването на свободните места. Като пречка за нормалната кадрова обезпеченост следва да се отбележи и разбирането за тълкуването на закона относно централизирания конкурс, схващан до настоящия момент като събиране на данни за свободните места в цялата страна и едва след това на вземане на решение за обявяването му.

Мисля, че съобразно духа на закона и логическото тълкуване на тази разпоредба, законодателят е имал предвид организирането и провеждането на конкурс за магистрати да се извършва от един централизиран орган като ВСС, който следва да се съобрази с потребностите на отделните съдилища. Всяко събиране и обобщаване на данни за свободни работни места на всички равни по степен съдилища води до забавяне и спъване на изпълнението на преките задължения за правораздаване в разумни срокове.

Тук е мястото да подчертая, че в резултат от твърдата ни и последователна позиция бе прекратена създадената порочна практика при избор за конкурсни комисии за членове да бъдат назначавани само съдии от върховните съдилища. Порочността се изразяваше в пренебрегването на качествата на колегите от отделните съдилища и липсата на възможност за съобразяване на качествата на всеки един от кандидатите за работа в екип. Да не забравяме, че това е един от най-важните фактори при нормалната работа на въззивните съдилища. В тази връзка следва да отбележа, че при организирането на конкурсите за районни и окръжни съдии бяха включени на случаен принцип и колеги от Софийски градски съд.

Атестат за професионализъмът в Софийски градски съд е трайната тенденция колегите да бъдат назначавани и избирани не само в по-горната инстанция - Софийски апелативен съд, а

и направо във ВКС. Не без основание следва да се отбележи, че част от колегите станаха основа за изграждането на Административен съд София-град.

Софийски градски съд е обезпечен кадрово с професионално подготвени съдии и служители, което от една страна улеснява администрирането на пряката ни правораздавателна дейност и едновременно с това дава възможност натрупаният богат опит да бъде предаден на останалите колеги в системата. Голяма част от колегите не само участват като обучаеми в програмите за изучаване правото на Европейския съюз, но те са и обучители към Националния институт на правосъдието (НИП) като предават натрупаният в годините житейски и практически опит. Не без основание следва да се подчертае, че колеги, макар и не с толкова богат опит, участваха дори в подготовката на учебници и учебни помагала.

В областта на подобряване обслужването на гражданите и адвокатите в деловодствата бяха предприети значителни административни стъпки.

Определено работно време за съда от 8.30 до 17.00 часа с непрекъсваемост на работата с граждани и адвокати, както и регламентиранияте почивки за служителите дадоха възможност за изграждане на синхрон в работата на съда с целевите групи, които най-активно работят с него.

Продължи добрата практика да се провеждат вътрешни обучения на съдебните служители. Голяма част от служителите посещаваха обученията на НИП и участваха като лектори. Една подобна тенденция естествено води до повишаването на квалификацията на служителите и е предпоставка за повишаване на ефективността в работата на съда.

През годината продължи синхронизацията по подобряването на взаимодействието между съдиите и служителите на съда, изразяваща се в усъвършенстване на формираните постоянни съдебни състави - съдия-секретар-деловодител. Работата в тази насока продължава и сега се съсредоточава в подобряването на отношенията и взаимодействието във вече сформиранияте екипи. Мисля, че с осъществяването на тази идея за развитието и реформирането на дейността на съда, подкрепена с материалната обезпеченост на всеки един съдебен състав, ще бъде достигнато високо ниво, необходимо на нашия съд в частност и на българската съдебна система като цяло.

Ръководството на съда е на мнение, че по този начин ще се подобри качеството на работа, ще се работи по-нормално и

спокойно и ще се игнорират пропуските в работата, дължащи се до голяма степен в липсата на екипност на всеки един състав.

В резултат от усилията на ръководството на съда вече работи и системата за управление на делата във Фирмено отделение. Тази система не представлява само облекчение на дейността на служителите в съда, но с изграждането ѝ се даде възможност за справки по движението на делата и постановяването на съдебните актове. На деловодителите от отделение беше проведено задълбочено обучение. По своята същност системата представлява част от внедряването на Единната деловодна система и системата за управление на делата в Софийски градски съд. С влизането на Закона за търговския регистър тази част от дейността на съда придоби нов характер. С нея се извършва само частта от съвместната дейност с Агенцията по вписванията по изпълнението на закона.

С гордост следва да се отбележи и фактът, че без участие в различни проекти на неправителствени организации Софийски градски съд вече има своя Интернет-страница, в която се публикува информация за състава на съда, дава се и информация за образуваните дела, тяхното движение и приключване с постановяването на съдебните актове. Страницата съдържа макар и кратката история на съда, а така също и прессъобщения от общественозначими дела.

От март 2008 г. започнахме да обявяваме решенията на делата, като за целта беше изграден специален модул към интернет страницата ни.

От май 2008 година започнахме подготовка за внедряване на деловодната система САС на „Информационно обслужване” гр.Варна.

През лятото беше извършено първото обучение с деловодната система с деловодители и съдебни секретари. По същото време беше инсталирана системата на компютрите на деловодителите по деловодствата и на съдебните секретари. Компютрите с по-слаби технически параметри, бяха заменени с по-нови и подобри.

През лятната ваканция бяха сменени всички компютри в съдебните зали, които са предоставени за ползване на СГС. В същите зали бяха монтирани микрофони и вече се записват съдебните заседания, което улеснява съдебните секретари при подготовката на съдебните протоколи. Така съдебните протоколи са по-пълни и по-точни от гледна точка на казаното от страните за всяко отделно дело.

През септември 2008 г. от „Информационно обслужване”

чрез ВСС получихме 15 броя преносими компютри (лаптоп) и един сървър на фирмата DELL. С преносимите компютри ще се влиза в съдебни заседания в зали, в които няма компютърна техника или не са предоставени за ползване на СГС и нашите съдебни секретари не могат да ползват компютърната техника в тях.

През декември с пари, отпуснати от ВСС чрез Обществена поръчка закупихме 109 броя нови компютри с двуядрени процесори и 2 гигабайта РАМ памет. Това са най-добрите компютри в СГС и всеки магистрат ще получи компютър. Закупихме също един брой сървър Хюлет Пакард, 25 броя лазерни принтери Лексмарк, 15 броя мрежови лазерни принтери Хюлет Пакард, 20 броя скенери Ксерокс и един брой копирен център Ксерокс.

Всички съдебни секретари получиха по един флеш от 2 гигабайта за пренасяне на информацията от съдебните зали на служебните си компютри.

През 2008 г. дарихме 30 броя стари компютри със слаби технически параметри и негодни вече за нашата работа и натовареност на следните училища:

ДОВДЛРГ гр. Велинград	10 бр.
ЦОП при ДОВДЛРГ гр. София	12 бр.
Дневен център за бездомни деца	8 бр.
СО район „Кремиковци”	10 бр.

С голямо съжаление следва обаче да отчете и продължилата тенденция със забавянето и неизписването в срок на съдебните актове от определени съдебни състави. Използвам думата съжаление, тъй като смятам, че решаването на този проблем е неоснователно избягван и забавян през последните седем години. Това е „наследен” проблем. За него съществуват както субективни, така и обективни причини, свързани с нарастване броя на делата и липсата на място за разширяване на щата на съда. През отчетния период със заповед на председателя на съда бяха наложени дисциплинарни наказания на 5 колеги, които бяха потвърдени от Висшия съдебен съвет.

Голяма част от посочените недостатъци са не само резултат от неизпълнение или лошо изпълнение на нашите преки задължения. Следва да отчетем и фактът, че ние работим при огромна натовареност, изразяваща се в постоянно увеличение на броя на делата, разглеждани от нас и при минимално увеличаване на щата.

За отчетната година в Софийски градски съд са разгледани 41 573 дела, като от тях са решени 25 035 дела.

При образувани 18 399 дела през 2008 година всеки съдия от Софийски градски съд е приключил по 27 дела на месец, ако се отчита натовареността съпоставена със щата на съдиите.

Статистиката и сравнителният анализ с другите съдилища в страната показва изключителната натовареност и професионалното отношение към работата на всеки един от нас.

Само за сравнение:

* при образувани 9 600 дела всеки колега от Варненски окръжен съд е приключил по 12.50 дела на месец;

* при постъпили 4 823 дела в Бургаски окръжен съд всеки колега е приключил 11.16 дела на месец;

* при постъпили 8 937 дела в Пловдивски окръжен съд всеки колега е приключил 12.41 дела на месец за календарната 2008 година.

Беглото споменаване на тези цифри ясно показва, че ако се приемат за 100% общият брой на делата за разглеждане в тези четири съдилища, то в нашият съд са разгледани 65% от общия брой на делата и приключенията с краен акт дела представляват 58% от всички решени от посочените съдилища дела.

В тази връзка следва да се обърнем към недалечното ни минало, когато за положения от нас труд е имало адекватно възнаграждение, отчитащо посочената по-горе съотношение на разглежданите дела. Едновременно с прекомерната натовареност, ние като съд и всеки един от нас като магистрат е подложен на силен обществен интерес и внимание по висящи и по особено шумни дела.

Налице е не винаги точното отразяване на работата на съдиите в медиите и създаване на нагласи към работата ни. В тази връзка мисля, че вярното и точно информиране за извършваната от нас дейност се подобри след извършените промени в персоналия състав на лицата, осъществяващи връзката на съда с медиите.

Отварянето на съда към обществото и излизането от медийната тишина на всеки отделен съдия, а така също и на предоставянето на навременна, точна и обективна информация на съдебните репортери е в основата на медийната концепция на ръководството.

Работата на СГС – предимно шумните наказателни дела се отразяват от агенциите БТА, БГНЕС, Фокус, КРОСС, Ройтерс.

От страна на електронните медии сме ежедневно в обективите на Канал 1, БТВ, ББТ, Нова телевизия, ТВ 7, М САТ, Евроком и останалите телевизии. От радиата сме в новините на БНР, Дарик, Инфорadio и дори Алма Матер. Интерес към шумни и общественозначими дела, гледани в СГС през изминалата година проявиха и чуждестранни медии - френския Канал 5, финландски екип, Це Де ЕФ, испански тв екип, дори и австралийски медии.

НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

Състав на отделението:

В началото на 2008 г. наказателно отделение бе в състав от 27 първоинстанционни и 13 въззивни състава. Като в края на 2008 година наказателно отделение е работило в състав от 25 съдии, след излизането в отпуск по майчинство на съдия Вл. Янева през април 2008 г. и съдия Св. Букова през септември 2008 г. Посоченото обстоятелство с оглед недопускане закриването на един въззивен състав наложи участие на дежурните съдии в заседанията на въззивните състави, както и допълнително натоварване с оглед намаления състав. Не са налице други кадрови промени през посочения период.

Деловодствата (съдебно и досъдебно):

През отчетния период в деловодствата на наказателно отделение не са налице изменения в общия брой на служителите. В досъдебното деловодство са работили един завеждащ служба и един деловодител, а в съдебното: един завеждащ-служба и 14 деловодители. На разположение на колегията е и един технически сътрудник. Движение на делата за тригодишен период подробни сравнителни данни са изложени в приложена към доклада таблица. Следва да бъдат посочени следните обобщени данни за постъпилите дела както следва: всичко постъпили 5361 бр. за 2008 г. като от тях - 1-ва инстанция – 2870 бр.; 2-ра инстанция – 2491 бр. Решени през 2008 - 5068 бр. Налице са следните данни за предходните периоди - постъпили 5746 бр. за 2007 г., като от тях - 1-ва инстанция – 2957 бр. и 2-ра инстанция – 2532 бр., а за 2006 г. постъпили 7798, съответно - 3886 бр. първа инстанция и 2388 бр. втора инстанция. Решени през 2007 - 6085 бр., а през 2006 г. - 7828 бр.

Несвършените дела за 2008 г. съответно са 1510 бр., като от тях първа инстанция 633 бр. и втора инстанция 877 бр. За 2007 г. несвършени - 2368 бр. и несвършени за 2006 г. - 3089 бр. От посочените цифри несвършени дела по внесени обвинителни актове през 2007 г. са 1483 бр., а за 2006 г. за

същия показател – 2333 бр. Следва да бъде отбелязано, че през 2008 г. наказателно отделение е постановило 725 присъди и споразумения като от тях 482 осъдителни представляващи 79 % от общия постановен брой и 139 оправдателни - 21 %.

За сравнение през 2007 г. наказателно отделение е постановило 657 присъди и споразумения като от тях 484 осъдителни, представляващи 74 % от общия постановен брой и 173 оправдателни - 26 %. За 2006 г. следва да бъде посочено че тези показатели са съответно 56% и 44 %. По посочения брой оправдателни присъди са признати за невиновни 235 лица (отделните видове престъпления, посочени в статистическа таблица).

През 2008 г. предмет на въззивна и касационна проверка са били 351 присъди, като от тях 173 потвърдени, 122 изменени, 50 отменени и 6 прекратени.

За сравнение през 2007 г. предмет на въззивна и касационна проверка са били 429 присъди, като от тях 192 потвърдени, 182 изменени и 55 отменени. И за двете години показателите са сходни.

Влезлите в сила присъди през 2008 г. са 617 бр. Най-голям брой присъди, от влезлите в сила, са за престъпления по чл.354а НК – 166 бр., следвани от присъди по чл.199 НК (грабеж) - 130 бр. и присъди по чл.115 – 118 (убийство) НК - 52 броя, както и присъди по дела за пътно-транспортни произшествия – 52 броя. Останалите влезли в сила присъди са подробно посочени в приложена към доклада статистическа таблица. Влезлите в сила присъди за предходната година са 464 бр., като от тях по чл.199 НК - 160, следвани от присъди по чл.354а НК - 90 бр. и присъди по чл.115-118 (убийство) НК - 45 броя.

През 2008 г. наказателно отделение е работило по 94 дела свързани с корупция и длъжностно престъпления (приложена статистическа таблица за отделните видове). По тези видове престъпления са постановени 54 присъди. През 2008 г. са оправдани 235 лица, до като през 2007 г. са оправдани 278 лица. Най-голям брой постановени оправдателни присъди през 2008 г. са тези за престъпления по чл.199 НК, следвани от тези по чл.354а НК и тези по чл.282 НК. Имайки предвид общия брой постановени присъди по тези текстове от наказателния закон, то структурата на постановените оправдателни присъди следва тази на общо постановените.

По отношение на индивидуалната работа на съдиите в НО е изготвена статистическа таблица с отразени показатели. Следва да бъде отбелязано, че тези показатели са относителни, като не може да бъде направено точно съотношение между

сложност, обем и технически трудности при разглеждане на отделните дела. Всяко едно е индивидуално, а използваната компютърна система (а и която и да било друга) не дава възможност за отчитането им. Заложените статистически показатели обаче са пряко свързани с това. Следва да бъде отбелязано, че е налице висок процент на изменените присъди от страна на апелативната и касационната инстанция. В 70 % от тези случаи се касае за изменение в размера на наложеното наказание (намаляване на размера или приложение на чл.66 НК). Тази тенденция е аналогична и за предходните две години.

През 2008 г. отделението е работило по 71 дела с обществен интерес, подлежащи на ежемесечен контрол от ВСС (изпращани са ежемесечно справки за движението). От посочените производства най-голям брой са тези по чл.282 НК, следвани от тези по чл.219 НК, чл. 212 НК и по чл.302 - 304 НК. През 2008 г. 27 от тези производства са приключили с присъда, като три от постановените са влезли в законна сила. Предвид малкия брой на влезлите в сила присъди не биха могли да бъдат изведени причини за постановяване на оправдателните от тях, предвид текущия инстанционен контрол. От тези производства 4 броя са били прекратени и върнати на прокуратурата за отстраняване на допуснати процесуални нарушения. Следва да бъде отбелязано, че общият обем на тези дела е около 3000 тома (томове, папки, класьори). Посоченият обем силно затруднява точния анализ на причините за постановените оправдателни присъди.

Следва да се отбележи, че броят на проведените заседания в сравнение с предходната година е запазен, като е съобразен с техническите възможности - броя на съдебните зали. Проблемът с липса на съдебни зали обаче в значителна степен е разрешен предвид въведения различен режим на съдебни заседания.

В заключение следва да се изтъкне обстоятелството, че проблем за работата на отделението и през 2008 г. е кадровата обезпеченост. Показателен е фактът, че към началото на отчетния период в Наказателно отделение са работили 27 съдии, а в края 25. През отчетния период бе проведен конкурс (по документи) за избор на съдии за Апелативния съд, на който трима колеги бяха избрани преди съдебната ваканция за 2008 г. и до края на отчетния период обаче същите не встъпиха на новата длъжност. Това обстоятелство обективно попречи както да бъдат командирани съдии на тези места, така и да бъде открита своевременно конкурсна процедура.

ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ на Софийски градски съд се състои от съдиите от Първо отделение, разглеждащи първоинстанционните дела, образувани в съда в едноличен състав и съдиите от Второ отделение, разглеждащи делата, образувани по жалби срещу постановените решения от Софийски районен съд.

През отчетния период в Гражданско отделение на Софийски градски съд – Първо и Второ са постъпили общо 10 501 дела, от които 3 517 първоинстанционни, 4 454 въззивни дела и 2 530 производства по частни жалби. При наличието на общ брой несвършени дела от предишната година 8 177 /в т.ч. 2828 – първа инстанция, 4903 – втора инстанция и 446 частни жалби/, през 2008 г. делата за разглеждане в Гражданско отделение са били общо 18 678, от тях – първоинстанционни 6 345, въззивни 9 357 и частни жалби 2 976.

Броят на свършените дела през отчетната 2008 г. общо за Гражданско отделение (общо за Първо и Второ гражданско отделение) е 10 288, от тях 3 048 – първоинстанционни (в т.ч. 2 102 за съдиите от Първо отделение и 946 произнасяния по молби за обезпечение на бъдещ иск), 4 444 – за съдиите от Второ отделение и 2 796 – постановени съдебни актове по частни жалби.

От посочените свършени дела в срок до 3 месеца са приключени общо 5 711, от тях: 1 705 първоинстанционни дела, 525 второинстанционни дела и 1 734 частни жалби, което представлява 56 % от делата, поставени за разглеждане в отделението, като най-голям е броят на постановените до 3 м. съдебни актове при частните жалби – 62 %, 56 % е той при първоинстанционните дела, а най-малък – при второинстанционните дела – 12 %.

През 2008 г. общият брой на решените дела в двете отделения е 8 519, а на прекратените – 1 769. Останалите несвършените дела за 2009 г. са 8 390 (от тях: 3 297 – за Първо отделение, 4 913 – за Второ отделение и 180 частни жалби). Това налага извода, че процентът на несвършените дела спрямо делата, оставени за разглеждане е 45 %, което, на фона на общата натовареност на всички съдии от Гражданско отделение, както и в пъти по-голямата натовареност на съдиите от Софийски градски съд в сравнение с другите съдилища, налага извода, че е налице трайна тенденция за увеличаване броя на постановените съдебни актове, както по

първоинстанционни, така и по второинстанционни съдебни дела.

На 01.03.2008 г. влезе в сила новият Граждански процесуален кодекс. В тази връзка изключително много се увеличи работата на гражданските съдии от Първо гражданско отделение, които разглеждат граждански дела като първа инстанция, съгласно нормата на чл. 104 ГПК.

Съдиите от Второ гражданско отделение след влизане в сила на новия процесуален закон се произнасят и по молбите за обезпечение на бъдещи иски по реда на чл. 390 ГПК, като през изтеклия период – до края на м. декември 2008 г. са разгледани 946 молби и са постановени съдебни актове по тях.

Първо Гражданско отделение

През отчетния период Първо гражданско отделение функционираше в конфигурацията от общо 10 съдебни състава: 9 от които са общо профилирани, а десетият е специализиран в разглеждането на спорове по Семейния кодекс. Всички те са заседавали еднолично като първа инстанция по иски спорове.

Най-значителната част от общия обем на първоинстанционните производства, разглеждани в отделението през отчетния период, са облигационните спорове на договорно и извън договорно основание, включително и тези на основата на застрахователни правоотношения, независимо дали със страна физическо или юридическо лице. В процентно отношение тези дела съставляват около 78% от обема на всички висящи дела на съставите в тази колегия. Наред с исковите за обезщетяване на вреди, произтекли от деликт, съществена част от облигационните спорове представляват делата по исковите за установяване на нищожност или унищожаемост на правни сделки с предмет вещни права върху недвижим имот. С влизане в сила на новия процесуален закон изключително много нарасна обемът на вещните иски, които следва да се разглеждат от Софийски градски съд като първа инстанция, пред вид изричната разпоредба на чл. 69 ГПК, обвързваща цената на иска с данъчната оценка на имота, от една страна, а от друга – с голямото увеличение на данъчните оценки. Тези дела по правило не са бързо ликвидни. Не на последно място са и особените иски производства по реда на чл. 297 и сл. от ГПК /отм./ и чл. 362 и сл. от сега действащия ГПК - по претенции с правно основание чл. 19, ал. III ЗЗД (за обявяване на предварителен договор за окончателен).

През 2008 г. продължи устойчивата тенденция за увеличаване постъплениемто от искиви молби, подлежащи на разглеждане по специалния ред на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Обичайно те се характеризират с определена фактическа и правна сложност на отделните казуси. Понастоящем, т.е. в края на отчетния период, тази категория спорове съставляват около 15 % от всички дела, които са на производство в съставите на колегията.

Голям дял от общият обем на делата през изтеклата година заемаха българските и международните осиновявания, делата по различните Хагски конвенции, основно свързани с отвлечане на деца, както и производствата – било обезпечителни, било искиви, образувани по Мотивирано искане на Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност и на Комисията за защита на конкуренцията.

На практика изключително малък е делът на трудовите спорове и производствата по актове за начет, претенциите за неизплатени възнаграждения или обезщетения, произтичащи от служебни правоотношения (съответно по ЗМВР, по Закона за отбраната и въоръжените сили и по Закона за държавния служител). Към висящите в началото на 2008 г. 29 бр. дела бяха прибавени постъпилите 5 такива и общо бяха решени 21, а прекратени 4 бр. дела.

В кадрово отношение настъпиха промени в състава на съдиите в Първо отделение на първоинстанционната гражданска колегия настъпиха някои промени. Съдията Анелия Цанова бе командирована в Софийски апелативен съд, считано от 18.02.2008 г., а от септември 2008 г. нейното място като председател на 12-ти състав бе заето от съдия Георги Иванов. В началото на м. декември 2008 г. бяха разкрити два нови състава – 2-ри и 8-ми, с председатели на тези състави съответно съдия Златина Рубиева и съдия Кристина Филипова.

В първоинстанционните състави на Гражданското отделение общият брой на заварените висящи дела по искиви производства към 01.01.2008 г. е 2 828. След постъпилите 2 571 дела, от общия обем с решение са приключени 1 244 съдебни производства, а с определение - 858. В заключение следва да бъде направен изводът, че общият брой на приключените дела е със 169 в повече в сравнение с предходния отчетен период.

В тази връзка е от значение да се отбележи, че броят на прекратените с определение дела бележи доста голямо увеличение в сравнение с годината, предшестваща отчетния период, а именно: 858 прекратени дела за 2008 г. и 686 прекратени дела за 2007 г.

В края на 2008 г. общият брой на висящите първоинстанционни дела е 3 297 бр., т.е. налице е увеличение с 478 бр. дела в сравнение с края на 2007 г. (когато тези дела са били 2 819). Постъпилите през отчетния период искиви първоинстанционни граждански дела, както бе отбелязано по-горе са 2 571, а през 2007 г. те са били 2 281 бр., т.е. с 290 дела повече. Тези данни, както и подробната справка от наскоро проведената инвентаризация в отделението, категорично сочат, че, въпреки огромното покачване на постъпленията в отделението, довело до увеличаване бройката на постъпили, решени, прекратени и висящи дела на всеки отделен състав, приключените дела са повече от тези в сравнение с миналите години. Следва категорично да се изтъкне усилената работа на всички колеги от отделението, които са допуснали много минимално покачване на висящността на делата в съставите си. И то въпреки допълнителното натоварване на всички състави в резултат на променената подсъдност по новия и действащ сега ГПК и разглежданите дела по специални производства с оглед изключителната компетентност на Софийски градски съд.

Отделно от това следва да се отбележи, че предвидената в процесуалния закон предварителна размяна на книжа между страните на практика изключително много забавя хода на процеса, което от своя страна пречи за приключване на делата в по-кратки срокове.

Що се отнася до специализирания едноличен състав, който разглежда искиве за поставяне под запрещение, за разваляне на осиновявания и други искиве по Семейния кодекс, за отчетния период пред него са били образувани общо 386 дела. От миналия отчетен период (2007 г.) са останали висящи 222 дела и 5 производства по частни жалби, а общо свършените дела са 399 и 49 бр. частни жалби, като са останали висящи 209 дела и 2 частни граждански дела.

През 2008 г. в сформирани тройни състави с участие на младши съдия или в състав от трима съдии от Първо и Второ гражданско отделение, като са постъпили и образувани 2 530 второинстанционни частни граждански дела, от които, след останалите несвършени 446 дела за предишния отчетен едногодишен период, са приключени общо 2 796 дела. От тях съдиите от Първо гражданско отделение са приключили 925 дела, като са им останали за разглеждане 75 бр. По отношение на постановените по тези дела съдебни актове, следва да се отчете, че колегите не са допуснали неоправдано забавяне на постановяване на съдебните актове, въпреки изключителната натовареност и тук процентът на свършените дела до 3 месеца е най-висок – 62 %.

В заключение за работата на гражданско отделение следва да бъде отчетена положителната тенденция броят на приключилите в Първо гражданско отделение със съдебен акт производства по граждански дела (1 244) да се приближава до броя на постъпилите такива (2 571) в рамките на съответния отчетен период, въпреки все по-нарастващата натовареност на отделението като цяло.

През отчетния период се наблюдава относително увеличаване броя на производства по допускане на осиновявания - при това както между български граждани, които съгласно Семейния кодекс (ЗИДСК, обн. ДВ, бр. 63 от 2003 г.) са подсъдни на окръжен съд като първа инстанция, така и осиновяванията с международен елемент. По отношение това особено производство по чл. 136 и сл. от Семейния кодекс на Софийския градски съд бе възложена от страна на законодателя още една изключителна компетентност. За отчетния период са били образувани 251 дела (при 227 дела за изминалата година) като, при останали висящи към началото на периода 8 дела, броят на решенията е 185, а на прекратените - 6. Общият брой на свършените осиновявания е 191, а са останали несвършени 68.

За отчетния период по специалния ред на чл. 136 и сл. СК (международните осиновявания) са били образувани 165 дела (в сравнение с образуваните 91 бр. за 2007 г.). Техен вносител е Министерството на правосъдието като централен орган по смисъла на Конвенцията за защита на децата и сътрудничеството в областта на международното осиновяване, т. нар. Люксембургска конвенция, ратифицирана от България и в сила от 1.IX.2002 г. Между посочения централен орган и Софийския градски съд е постигнала добра координация, която гарантира недопускане на случаи на злоупотреба с права, а още по-малко - нарушаване на императивни разпоредби на закона и Конвенцията, регламентиращи международното осиновяване по българското и международното право. От тези международни осиновявания решения са постановени по 129 молби, а 2 дела са прекратени.

Отново в Първо гражданско отделение, както и през 2007 г. продължиха да се разглеждат дела за допускане на обезпечение и на бъдещи иски по ЗОПДИППД (ДВ, бр. 19/01.03.2005 г.) по искане на Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност. Тези дела бяха образувани като секретни и през отчетния период са приключени 38 бр., като в началото на отчетния период е имало 9 висящи производства и през 2008 г. са постъпили 37 бр.

Безспорен е изводът за изключителната натовареност на

съдиите от Първо гражданско отделение, която на базата поставените за разглеждане дела месечно е 58,22 дела (от които 54,50 първа инстанция и 3,72 частни жалби), на базата на свършените такива – 22,94, а средното месечно постъпление на съдия за периода 2008 г. е било 23,05 бр.

Що се отнася до обжалваните съдебни актове на съдиите от Първо гражданско отделение, налице е тенденция на увеличаване броя на потвърдените решения и определения. като пример може да бъде дадена статистиката относно съотношението между обжалвани и потвърдени/изменени съдебни решения и то е: от 567 бр. обжалвани съдебни решения, 237 са изцяло потвърдени, 11 - изцяло отменени, а останалите – частично изменени в резултат на нови доказателства, обезсилени поради отказ от иска и др.

Второ гражданско отделение

Въззивните граждански състави на СГС през отчетния период, както и през миналата година, бяха 11, разделени условно, както следва: пет във II-ро отделение, пет в IV-то отделение и един въззивен брачен състав, като всички те общо образуваха състава на Второ гражданско отделение на СГС.

Практически отделенията разглеждат всички въззивни граждански дела, които се образуват по въззивни жалби срещу решенията на състави от Първа и Втора граждански и Брачната колегии на първоинстанционния Софийски районен съд. И през 2007 година се запази тенденцията съдиите от въззивна колегия да работят при висока натовареност.

За отчетния период във Въззивно-гражданските състави са постъпили общо 4 454 дела (при 4 782 дела за 2007 г.), като приключените са общо 4 444 дела (при 4 583 дела за 2007 г.), от тях 3956 с решение (4 140 за 2007 г.), а 488 са прекратени (в сравнение с 443 дела за 2007 г.).

Отделно от това съдиите от Второ гражданско отделение са разгледали в едноличен състав като първа инстанция производствата, образувани по искания за допускане на обезпечение на бъдещи икове по реда на чл. 390 от сега действащия ГПК, които понастоящем, в зависимост от цената на иска са подсъдни на Софийския градски съд и които, както вече бе казано по-горе са 946 бр.

От общия обем на образуваните в Софийски градски съд дела по частни жалби, които, както бе подчертано по-горе са

2 530, съдиите от Второ отделение са разгледали новообразувани 1 512 дела, като, при висящи от миналия период 256 бр. дела, приключените производства общо за изминалата 2008 г. са 1 667. Показател за по-добра ефективност е фактът, че към 31.XII.2007 г. са останали неприключени само 101 производства по частни жалби, разглеждани от съдиите от Второ гражданско отделение.

В Брачния въззивен състав на отделението са постъпили съответно 463 дела по въззивни жалби срещу решенията на Софийския районен съд, постановени като първа инстанция по брачни искиове. Към началото на отчетния период са били висящи 272 дела, а общият брой на приключените въззивни брачни дела за 2008 г. е 499. Отделно от това са разглеждани 36 бр. екзекватури, от които с решение са приключили 22, прекратени са 6 и са останали висящи 8 бр.

Този състав е имал висящи 12 бр. частни жалби, постъпили са за разглеждане 145 и общо през годината са били приключени 155.

В заключение трябва да се подчертае изключителната натовареност на колегите от Второ гражданско отделение, която е съответно 31,30 поставени за разглеждане средно месечно дела, 22,30 приключили средно за месеца и 18,00 дела средно месечно постъпление на всеки един съдия. Към тази бройка следва да бъдат прибавени и посочените вече по-горе 946 бр. произнасяне по молби за допускане на обезпечения на бъдещи искиове, които са разглеждани еднолично само от съдиите от Второ гражданско отделение и което значително е увеличило обема на работа в отделението.

През отчетния период по отношение на обжалваните съдебни актове на съдиите от Второ гражданско отделение също е налице тенденция на увеличаване броя на потвърдените решения и определения, като от 2 641 бр. обжалвани съдебни решения, решенията по 524 дела са изцяло отменени, по 1 568 са изцяло потвърдени, а по 57 - частично изменени. По отношение на постановените определения, обжалвани са общо 103, от тях в сила са оставени 50, а отменени са 18.

След разглеждане резултатите от отчетния период на 2008 г. следва да се направи категоричният извод, че съдиите в Гражданско отделение – Първо и Второ работят при тежки условия, при постоянно увеличаване обема на работа и при динамично променящо се законодателство.

С приемането на новия Гражданско-процесуален кодекс, както вече бе подчертано по-горе, обемът на работа в

отделението се увеличи в пъти, като пред колегите възникнаха множество проблеми при прилагането на новия процесуален закон, включително новата процедура, предвиждаща предварителна размяна на книжа по делата, различните преклузии, допускането на доказателствата на страните преди първото по делото заседание, изготвяне на доклад по делата. Новият процесуален ред увеличи времетраенето на отделните съдебни заседания на колегите, както и средната продължителност на едно първоинстанционно гражданско дело (считано от момента на образуването му до приключването му с решение) и това безспорно се отрази на техните графици, което определено затрудни тяхната работа.

По отношение обжалваните съдебни актове на районния съд по заповедното производство, визирани в чл. 410, чл. 417 и сл. ГПК и образуваните по тях частни жалби пред Софийски градски съд съдиите срещат определени трудности, породени преди всичко от липсата на конкретно формулирани разпоредби в закона, касаещи правната уредба на обжалване на тези институти и предявяване на възраженията срещу издадените заповеди. Съществува противоречива практика, респ. противоречиви становища между съдиите от Софийски градски съд и Софийски апелативен съд относно подсъдността при тези дела и това създава изключителни трудности в постановяването на съответните съдебни актове. В тази връзка крайно необходимо е създаването в един по-близък момент на съдебна практика от Върховния касационен съд, която да служи като ориентир на съдилищата при прилагането на нормите, уреждащи материята на заповедното производство.

Проблемите и трудностите се преодоляват в процеса на работата и всички колеги се стремят да не забавят неоправдано дела с оглед осигуряване на дължимата правна защита на страните в процеса.

Отделно от това гражданските съдии понастоящем следва да прилагат и разпоредбите, визирани в Регламентите на Европейския съюз, които са част от националното ни законодателство и за част от които е предвиден и специален процесуален ред в Част VII от сега действащия ГПК. В тази връзка е необходимо обучение за тяхното професионално усъвършенстване, както и предоставянето на съответната нормативна база на съответните актове на Европейския съюз, достъпна до всички магистрати, които разглеждат тази материя.

АДМИНИСТРАТИВНО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетния период в Административно отделение на Софийски градски съд, разглеждането на административните дела е възложено на 8 съдебни състава, в които към края на отчетния период правораздават 19 член съдии и един младши съдии.

От осемте административни състава, три от тях са в състав от трима старши съдии - III-Б, III-Г и III-Д. Останалите пет състава на отделението са в състав от двама старши съдии. Единствено III-В състав е в състав от двама старши съдии и един младши съдия. Административно отделение на Софийски градски съд заседава в следния състав- III-А състав - Председател: Теменужка Симеонова, член-съдия - Любомир Василев; III-Б състав - Председател: Галина Иванова, и членове: Здравка Иванова и Катерина Енчева; III-В състав - Председател: Николай Димов, член –съдия- Велина Пейчинова; III-Г състав - Председател: Х.Бодикян и членове: Мария Георгиева и Галина Ташева ; III-Д състав - Председател : Росица Георгиева и членове: Олга Кадънкова и Милен Василев; III-Е състав - Председател: Любка Бакърджиева и член-съдия Рени Коджабашева; III-Ж - Председател: Татяна Нецова и член-съдия Анелия Маркова; III-З състав - Председател : Мария Вранеску и член-съдия Златка Чолева. В съставите, в които няма постоянен трети член, заседават по график на заместване, одобрен от Председателя на СГС, всички съдии от Административно отделение.

Делата в административно отделение на Софийски градски съд не се отсрочват за друга дата, в случай на заболяване (отсъствие от работа по обективни причини) на съдия от отделението. Всички съдии в отделението заседават по график на заместване, когато съдия от отделението отсъства от работа поради заболяване.

В съставите в административно отделение на Софийски градски съд няма специализация по материя. Във всеки един съдебен състав на отделението, съдиите разглеждат и решават всякакви видове по материя административни дела, които са уредени с различни законови и подзаконови нормативни актове. В повечето случаи делата са с изключително голяма фактическа и правна сложност. В много случаи се прилагат отменени нормативни актове и отменени разпоредби на закона, действали към момента на издаване на обжалвания административен акт, което допълнително затруднява събирането и обсъждането на доказателствата, както и приключването на делата. По много от делата в отделението, като тези по ЗТСУ (отм.) и по ЗУТ, участват като заинтересовани страни десетки лица, чието

призоваване, а понякога и установяването им с оглед непълнотата на разписните листове приложени в административната преписка, допълнително затруднява разглеждането на делата и приключването им в разумни срокове.

В този смисъл следва да се отбележи, че ответниците по делата, съответно административните органи, въпреки задължението си по закон не подпомагат съда в осъществяването на тези процесуални действия. Ето защо, въпреки желанието на съдиите от отделението за бързото приключване на делата по Закона за устройство на територията, респ. тези по ЗТСУ (отм.), именно поради некоректното процесуално поведение на административните органи, изразяващо се в несвоевременно комплектоване на административната преписка със съдържащите се в нея писмени доказателства, не посочване на адресите за призоваване на заинтересованите страни, както и на самите собственици на имоти, практически отлага това разглеждане за продължително време. Най-честите случаи на отлагане на дела в отделението са поради не окомплектоване на административните преписки от страна на административните органи, което особено се проявява по делата по ЗТСУ (отм.) и по ЗУТ. Причините за отлагане на делата не могат да се вменят във вина на съдиите от отделението. Основните причини за отлагане на делата в административно отделение са също така: неявяване по уважителни причини на страни и техни процесуални представители, събиране на доказателства, издирване на адреси за призоваване на заинтересовани страни по делото, както и нередовно призоваване на страните. Не са малко случаите по дела, когато жалбоподатели и заинтересовани страни се призовават със съдействието на „Съдебна полиция“.

На следващо място следва да се отбележи обстоятелството, че през цялата 2008 г., съдиите в Административно отделение заседаваха наред с редовните насрочени на съответния състав съдебни заседания и в извънредни заседания по график на заместване. Това обстоятелство води до допълнителна натовареност на съдиите. В Административно отделение на Софийски градски съд през 2008 г. са проведени 996 съдебни заседания, в които са били насрочени за разглеждане 6 183 дела.

На следващо място, считано от 15.05.2008 г., съдиите в отделението, наред с административните дела разглеждат и частни жалби, по които се образуват частни граждански дела. През периода от 15.05.-31.12.2008 г. в Административно

отделение са постъпили за разглеждане 1 516 частни граждански дела.

Софийски градски съд, Административно отделение разполага с изключителната компетентност по разглеждане на спорове, свързани с обжалване на административни актове, издадени от административни органи, седалището на които е в гр. София, както и по спорове изрично предвидени в закона. На по-голяма част от административните органи в страната седалището е в гр. София, и жалбите срещу индивидуални административни актове, издадени от тези органи са подсъдни на СГС, а след 01.03.2007 г. – на Административен Съд- София. Образуваните преди 01.03.2007 г. административни дела в Софийски градски съд, Административно отделение се довършват по досегашния ред на основание параграф 4 от ПЗР на АПК. След 01.03.2007 г. в отделението продължиха да се образуват административни дела по административни преписки, които са били постъпили преди 01.03.2007 г., но оставени без движение за отстраняване нередовности на постъпилите жалби, както и за комплектоване от страна на административните органи на жалбите с административните преписки, по които е издаден обжалвания административен акт. Делата, разглеждани от Софийски градски съд, Административно отделение, решенията по които при касационно обжалване са отменени от Върховния административен съд и върнати за ново разглеждане, се разглеждат отново от колегите от нашия съд.

През 2008 г. в Административно отделение на СГС са били разгледани 6 556 административни дела, от които несвършените от предходната 2007 г. са били 4 955, а новопостъпилите 1 601 административни дела (от които 1 582 административни дела, 17 - секретни дела и 2 касационни жалби). Постъпилите частни жалби в отделението през 2008 г., по които са образувани ч.гр.дела са 1 516.

Общият брой на постъпилите дела в отделението (административни и ч.гр.дела) е 3 117 броя. С оглед на което общият брой на разгледаните дела общо по състави (административни и ч.гр.дела) през 2008 г. е 8 072 дела (от които 4955 дела останали несвършени от предходната 2007 г. и 3 117 постъпили дела през 2008 г.).

Общо свършените административни дела са 3 238. Свършени секретни дела са 44 , а свършени касационни жалби са 13. Делата приключени със съдебни решения са 1 650, а прекратените са 1 632. Причина за прекратяване на производството по едно административно дело е недопустимост на жалбата, не отстраняване на констатирана нередовност на същата, липса на годен за обжалване индивидуален

административен акт. Свършени ч.гр.дела – 1 059. Общо свършени дела в административно отделение през 2008 г. – 4 354.

Останали несвършени дела в отделението към 31.12.2008 г. са 3 718, от които несвършени административни дела са 3 218, несвършени секретни дела - 29, несвършени дела по постъпили касационни жалби - 9 и несвършени ч.гр.дела (частни жалби) - 462.

През 2008 г. действителната месечна натовареност на база дела за разглеждане на съдия в отделението е 31 дела за разглеждане.

Обжалвани съдебни актове, постановени по административни дела в Софийски градски съд пред Върховния административен съд през 2008 г. са 1 426.

Потвърдените съдебни решения от Върховния административен съд през годината са 701, отменените съдебни решения са 273, частично отменените съдебни решения са 86, потвърдените определения за прекратяване на производството по делото са 181, отменените определения са 103 и частично потвърдените определения са 6. С оглед на което следва да се направи извода, че относително по-голям е броя на потвърдените съдебни решения от този на отменените.

(През предходната 2007 г. в Административно отделение на Софийски градски съд са били разгледани 8 694 а.х. дела, от които несвършените от предходната 2006 г. са били 7 232, а новопостъпилите – 1 462 административни дела. Общо свършените а.х.дела са 3 744. Делата – приключили с решения са общо 2 217, прекратени – 1 527).

Общият извод, който може да се направи с оглед на изложеното е, че през изминалия период не е намаляла ефективността и натовареността в работата на съдиите в Административно отделение. С най-много постановени съдебни решения през отчетния период са съдиите Любка Бакърджијева, Милен Василев, Любомир Василев, Анелия Маркова. Най-много дела са приключени (по които са постановени решения и определения) от III-Б състав, с председател Галина Иванова и членове - Здравка Иванова и Катерина Енчева, от III-В състав, с председател Николай Димов и членове -Велина Пейчинова, и младши съдия, както и от III-Д състав, с председател - Росица Георгиева и членове: Олга Кадънкова и Милен Василев. III-Б състав е приключил през 2008 г. 611 дела. III-В състав е приключил за 2008 г. – 600 дела. III-Д състав е приключил през 2008 г. - 572 дела. С най-много потвърдени съдебни решения при касационно обжалване пред ВАС, в сравнение с броя на отменените (изцяло и частично) са съдиите – Олга Кадънкова-

32, Николай Димов-28, Росица Георгиева-29, Велина Пейчинова - 21. Това обстоятелство говори за качество на свършената работа и на постановените съдебни актове от посочените съдии.

На следващо място с най-много отменени съдебни решения от Върховния административен съд, при касационно обжалване, в сравнение с броя на потвърдените съдебни решения са следните съдии - Мария Вранеску - 28, Татяна Нецова - 20, Мария Георгиева- 29, Хайгуша Бодикян - 22, Теменужка Симеонова - 17, Галина Ташева - 16, Стела Кацарова - 16, Любка Бакърджиева - 16. Това обстоятелство говори за качеството на свършената работа и на постановените съдебни актове от посочените съдии.

С оглед на изложеното заслужава да бъде оценено по достойнство работата и усърдието на съдиите от Административно отделение на Софийски градски съд през цялата 2008 г.

ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

В Търговско отделение са обособени 10 първоинстанционни съдебни състави. Формирани са и 5 въззивни състава по частните жалби, свързани с търговски правоотношения.

През 2008 г. настъпиха значителни промени в състава на отделението. Съдия Елка Пенчева бе избрана за член на Инспектората по ЗСВ, съдия Людмила Цолова бе избрана за съдия в САС, като на нейно място бе избрана съдия Даниела Марчева, а на мястото на Здравка Първанова започна работа съдия Станислава Казакова. След излизането в отпуск по майчинство на съдия Кордоловска, нейното място бе заето от съдия Анна Баева

Както показват статистическите данни останалите несвършени дела в началото на 2008 г. са били 1 013. През годината са постъпили 1 471 дела.

Общо приключилите дела са 1 247, от тях с решение - 910 дела, прекратени са били 337. Останали несвършени в края на периода са 1 237 дела.

Сравнителният анализ на тези данни с предходните години - за 2007 г. , когато са постъпили 1 380 бр. дела и с 2006 г. - 1 483 бр., разкрива, че постъплението е намаляло в неговата относителна величина.

Действителната месечна натовареност на база на делата за разглеждане е общо 36.25 дела, а на база на свършените дела - 23.20. Месечното постъпление на съдия от отделението -

20.57. Следва да се отбележи обаче, че за разлика от всички останали отделения в Т.О. на СГС, след откриване на производството по несъстоятелност по по-голямата част от делата във втората фаза на производството - по приемане на план за оздравяване или осребряване на активи, се извършва значителна правораздавателна дейност и се постановяват множество съдебни актове - решения и определения, организират се и се провеждат Общи събрания на кредитори, които не намират каквото и да е статистическо отражение.

Видно от отчетите към 31.12.2008 г. са останали висящи 1 842 дела, от които 1 765 бр. – търговски дела, 77 - бр. частни жалби.

Запазва се тенденцията за нарастване на фактичката и правна сложност на казусите, особено що се отнася до споровете за интелектуална собственост. Увеличават се делата с международен елемент - по Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения (Ню Йорк 1958 г.); по Конвенцията на ООН относно договорите за международна продажба на стоки (Виена 1980 г.). Запазва се и тенденцията за увеличаване и усложняване на делата, свързани с реализация на менителнични права, както и на исковите по чл.254 от ГПК, а също така и на тези, свързани със защита на правата върху интелектуалната собственост. От 01.01.2007 г. съдиите в Търговско отделение са съдии по общностната марка и правоприлагат съобразно Разпоредбите на Регламент 40/94/ЕС на Съвета за търговската марка на общността. Постановени са и първите съдебни актове по чл.621 и следв. от ГПК от 2007 г.

Наблюдава се изключително голямо увеличение на постъпилите дела за несъстоятелност. Постъпилите дела за несъстоятелност през 2008 г. за 187 (от които 5 дела по подсъдност), което е увеличение с около 17% в сравнение с 2007 г., когато са били образувани 103 бр. дела (при 91 бр. дела за 2006 г.). През 2008 г. са приключени 151 дела, от които с решение 102 броя, и са прекратени 39 производства.

Многобройни обаче са актовете, постановени от съдебните състави във връзка с висящите производства по несъстоятелност – по назначаване синдици, допускане на предварителни обезпечителни мерки, организация на провеждане на общи събрания, разрешения за осребряване издаване на постановления за възлагане, обявяване в несъстоятелност, постановяване на решения за обявяване в несъстоятелност.

Забелязва се увеличаване на правната и фактичката сложност, както увеличаване на съпътстващите

несъстоятелността искови производства – по чл.646, 647, 694 от ТЗ, както и на техния брой, който през 207 г. е 72.

Във връзка с въведената система за оценка на резултата от обжалваните актове чрез въвеждане на индекси, се констатира, че изцяло оставени в сила са 54.79% (при 54.79% от решенията през 2006 г. и 54.79% за 2006 г.). Отменените (пълно или частично) решения поради невиновно поведение на съда, и преди всичко поради представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция, обусловили отмяна на решението, са 25.64% (при 21.50% през 2007 г.). Или общо процентът е 80.43% (при 80.43% през 2006 г. и 79.47% за 2007 г.). Отменените, обезсилените и обявените за нищожни решения поради нарушение на материалния и процесуален закон са само 17% . А останалите 2.57% от делата са оставени в сила в една част, а в друга са отменени поради нарушение на материалния или процесуален закон.

Общият извод, който може да се направи, е, че през изминалия период е запазена ефективността в работата на Търговското отделение, изразяваща се в бързото и качествено разглеждане и приключване на делата.

Допълнителната натовареност в работата на Търговската колегия създава твърде големият брой частни жалби по търговски дела. През 2007 г. са били образувани 680 бр. частни жалби. От тях с Определение са приключили 810 бр.

Във връзка с промяната на ТЗ и влизането в сила на Закона за Търговски регистър от 01.01.2008г. в СГС – Фирмено отделение бяха подадени 52 450 молби за издаване на удостоверения по § 4 от ПЗР на ЗТР. От тях към 31.12.2008 г. са получени 47 537 бр. удостоверения. Тук следва да отбележа, че поради недостатъчна информираност на страните удостоверения по § 4, които важат за пререгистрация се подават от страните в други държавни учреждения, което води до повторно издаване на удостоверения, която бройка не се отчита в деловодната система на отделението.

Броят на скениране дела за 2008 г. е 25 610, като реално делата започнаха да се скенират от май 2008 г. В края на отчетния период са скенирани 54 % от делата, по които има издадени удостоверения за пререгистрация.

По охранителните производства, които са от компетентност на Фирмено отделение за 2008 г. са подадени 937 бр. нови заявления (адвокатски сдружения, фондове, политически партии, сдружения по ЗЮЛНЦ, кооперации по Закона за ЖСК и Закона за вероизповеданията). Срочното решаването на някои от тези дела е от особена важност и висок обществен интерес.

През 2008 г. в отделението са подадени 1 836 бр. молби за промяна. Или общо са разгледани 2 773 бр. дела.

От тях през отчетния период са свършени 3 459 бр. дела.

Към 01.01.2009 г. без движение са 1327 бр. дела.

По исковите производства разглеждани от Фирмено отделение при Софийски градски съд са постъпили и образувани 341 бр., като от тях 156 бр. са по иск на СГС по чл. 40 от ЗПП.

Исковите производства свършени в о.з и з.з. са 364 бр. дела (в тази бройка влизат и висящите от 2007г.).

Към 31.12.2007 г.по Закона за Политическите партии са регистрирани 396 политически партии. През 2008 г. са заличени с влезли в сила съдебни актове 55 политически партии.

Към 01.01.2009 г. има 341 действащи Политически партии.

сдружения – 17 968 бр. дела

вероизповедания - 94 бр. дела

поделения на вероизповедания -71бр.дела

жилищно-строителни кооперации – 1145 бр. дела

По обжалваните актове на Агенцията по вписванията през 2008г. са образувани- 404 бр. дела .

От тях свършени са 302 бр. дела , както следва:

отменени откази на Агенцията по вписванията – 159 бр.

оставени в сила откази – 45 бр.

оставени без разглеждане (просрочени жалби или вписани в Агенция по вписванията) – 22 бр.

прекратени (поради не внесени в срок ДТ или оттеглени жалби) - 74 бр.

поправка на я.ф.г. – 2 бр.

Постъпили производства по ТЗ за 2008 г. (чл.249,ал.1- до изменението на Закона и чл. 223, ал. 2), които се разглеждат отделно от охранителното производство - 41 бр. дела.

От тях свършени - 40 бр. дела и 1 бр. изпратен по компетентност на Агенцията по вписванията.

Архивирани дела в отделението за 2008 г. - 780 бр. (делата се архивират от служителите в отделението, а не от служба архив).

През 2008 г. са съставени 17 бр. актове за възстановяване на дела.

Натовареност:

В Софийски градски съд – Фирмено отделение са регистрирани 352 000 бр. дела, което представлява една трета от регистрациите във всички окръжни съдилища, при това едни от най-тежките и конфликтни дела. Само в СГС се разглеждат делата по ЗПП и Закона за вероизповеданията. В отделението работят 3–ма съдии и 22 деловодители и 2 зав. служби.

Служебната поща само за 2008 г. е 8 693 бр. писма с различни искания, като в много от случаите в едно писмо се изисква информация по десетки броя дела.

Практиката при пререгистрацията по ЗЮЛНЦ показва, че при изтичане срока за пререгистрация броят на заявленията се увеличава многократно. С наличния състав на отделението от съдии и служители и с оглед на обема дела в СГС, в края на тригодишния период за пререгистрация на практика ще се окажем в невъзможност да приемем молбите, изготвим и издадем поисканите от съда удостоверения по § 4, ал. 2 от ПЗР на ЗТР (съгласно Закона удостоверенията се издават в тридневен срок от поискването).

Тук ще отбележа, че за първото тримесечие на 2008 г. във Фирмено отделение при СГС са подадени 22 553 молби (средно по 314 молби на ден) за издаване на удостоверения по § 4. Такива постъпления и най-вероятно завишени очакваме в края на срока за пререгистрация.

Освен това за фирмите, които не са пререгистрирани ще издадем служебни удостоверения. Делата ще бъдат скенирани и архивирани. На практика трябва да бъдат обработени 352 000 охранителни производства.

Освен по-горе описаното средно на ден отделението издава удостоверения за АС между 600 и 700 бр. Продължава и издаването на преписи по делата, както и предоставянето на делата за справки на страните и техните пълномощници.

Входящите преписки заведени за 2008 г. във фирмена регистратура са 63 893 бр. В момента регистратурата се обслужва само от 1 деловодител.

От така изнесените данни следва, че човекооборотът преминал само през Фирмено отделение на СГС за 2008 г. е към 410 000 души.

След промяната на ТЗ и излизането на делата в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, обжалваните откази се изпращат на съда с голямо закъснение и стихийно. Това обстоятелство определено пречи предвид намаления брой съдии в отделението същите да постановяват съдебните актове в предвидения от закона едномесечен срок. В някои от случаите документите пристига некомплектно, което пречи на ефективността на работата на съда.

Практиката показва, че проблеми възникват и от обстоятелството, че окръжните съдилища не получават обратна информация от Агенцията по вписванията, кои от фирмите са пререгистрирани в Търговския регистър. Наличието на такава информация би улеснило работата на съдилищата при служебната кореспонденция и във връзка с архивирането

на делата. Действително търговският регистър е публичен, но справка, която предоставя не позволява търсене по седалище на фирмата – съдебен район. За получаване на такава информация е необходим ресурс от съдебни служители и технологично време, с които съдилищата не разполагат. В тази връзка обратната информация за пререгистрираните дела би улеснила работата на съдилищата, както и всички органи в сраната, които продължават да изискват информация от съдилищата за правния статут на регистрираните юридически лица.

ДЕЙНОСТ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

Като част от съдебния състав на съда председателят на Софийски градски съд разпределя работата си в две основни насоки: правораздавателна и осъществяваща правомощия, предвидени в Закона за съдебната власт.

По отношение на правораздавателната си дейност, смятам, че тя не следва да бъде обсъждана отделно от изнесените факти за отделението, в което работя.

По отношение на другите правомощия като административен ръководител, намирам за неуместно да бъдат изброявани предложенията за повишаване в ранг, предложенията за обявяване на конкурси за младши съдии и съдии в Софийски градски съд или взимането на административни решения по управлението на човешките ресурси на съда. Към изпълняваните от мен функции на административен ръководител следва да се причислят и ежедневното разпределение на постъпващите в канцеларията на съда дела, преписки и жалби на граждани. Изпълнението на този функция, възприета от мен като задължение, ми дава възможност да имам пълна и точна представа за огромния обем работа, извършвана от съда.

Отделно от традиционната работа на всеки един от заместник административните ръководители са изпълнявани и задълженията, вменени с разпоредбата на чл. 217а от ГПК - произнасянето по постъпилите жалби за бавност. С цитирания институт председателят е задължен да се произнесе по жалби за бавност, отнасящи се до пропуски допуснати от съдиите в Първа и Втора гражданска, както и Брачната колегии на Софийски районен съд. Този институт няма приложение по отношение на неоснователното забавяне на действията или

бездействията на СИС при СРС.

Сухата статистика сочи, че през отчетния период са постъпили 25 жалби. Тази статистика сочи един основен извод, свързан със съществуването на тази институт на гражданския процес - липса на ефективност. В много от случаите цитираният институт се използва за неоснователно забавяне на хода на делата и забавяне на извършването на процесуалните действия по движението - насрочване и разглеждане на делата в открито съдебно заседание.

В много от случаите се констатира, че при получаване на жалба за бавност по отношение и неоснователно забавяне на постановяването на съдебния акт или насрочването на открито съдебно заседание първоинстанционният съд в момента на получаването извършва необходимите действия. В друга голяма част от получените жалби за бавност се твърди от жалбодателите, че забавянето се дължи на неизвършване от страна на съдиите на действия по проверка изпълнението на задълженията на съдебните служители по връчването на книжа или обработването на делата. В тези случаи намирам за неуместно да се разглеждат по същество подадените жалби за бавност, тъй като те не касаят забавяне на извършването на действия от страна на съдиите. Касае се до организация на работата в съда и изпълнение на трудови задължения от страна на съдебните служители. Контролът по изпълнението на това в вменен като задължение както на председателя на съда, така и на самите съдии, които са получили обучение в тази насока в Националния институт на правосъдието.

Като цяло при огромния обем на работата извършвана от колегите от Софийски районен съд броят на постъпилите жалби за бавност е в рамките на очакваното.

Друга една част от задълженията на председателя на Софийски градски съд е постановяването на разпореждания по исканията за разрешаване на специални разузнавателни средства. През отчетния период са разрешени броя разрешения и са постановени отказа за даване на разрешение за използването на СРС. Голяма част от отказите са свързани с липсата на мотивировка за поисканите разрешения. В рамките на отчетната година са постъпили и броя ВДС. Тези данни сочат изключително малкия брой на изготвените веществени доказателствени средства.

От изнесените данни и посочените проблеми ясно се очертават обективните трудности в работата на Софийски градски съд, а те от своя страна определят и основните насоки в бъдещата ни работа, свързани с осигуряване на необходимата материална база, внедряването на модерни

софтуерни и информационни технологии, както и повишаване квалификацията на съдии и съдебни служители. Не на последно място следва да се посочи, че е наложително да продължи работата по отношение на адекватното заплащане на полагания от съдиите и служителите в Софийски градски съд труд. Направеното от председателя предложение в тази насока вече втора година няма произнасяне от Висшия съдебен съвет. В тази връзка искам отново да подчертая, че с влизане в сила на новия Закон за съдебната власт е предвидено съдиите от нашия съд да са един ранг по-високи от тези на останалите равни по ранг съдилища. Направено е отново искане за съобразяване на възнагражденията с тези предвидени в закона. Даденото от Висшия съдебен съвет тълкуване, че колегите следва да получат възнаграждение само за ранг на място, смятам за нелогично и непочиващо на закона. Към момента е отправено отново искане за съобразяването на възнагражденията определени от съвета, с тези дадени от законодателя, но все още не е получен отговор.

Убеден съм, че Софийски градски съд, който е уникален по своята същност, следва да бъде модел и за пример по своя положителен почин на работа на съдии и съдебни служители. Вече е премахната съществуващата практика за съставянето на графици за съдебните секретари, образувани са постоянни състави от съдия, секретар и съдебен деловодител. Дано през следващите години се премахне и съществуваща практика за съставянето на графици за заместване на обучаващите се в НИП младши съдии.

През изминалата 2008 година продължи и се задълбочи международното сътрудничество между нашия съд и наши колеги от чужбина. За разлика от предходните години, когато голяма част от международната дейност се изчерпваше с срещи с посланици, които проявяваха интерес към делата в СГС, през 2008 година положихме усилия международното сътрудничество да бъде насочено предимно към повишаване квалификацията и познанията на колегите съдии от Софийски градски съд и сравняването между нашата и на колегите в чужбина практика.

С гордост мога да заявя, че Софийски градски съд е единственият в страната, който организира семинари само за съдиите в него с лектори от авторитетната Фондация за международно правно сътрудничество в Бон. През октомври и ноември 2008 година бяха проведени два двудневни семинара – по проблемите на международните отвличания на деца и казусите, свързани с тяхното решаване и сравнение между

българското и европейското наказателни законодателства. Ценното в тези семинари беше не само обмена на информация и добри практики с колегите от Германия, но и тяхната оценка за нашата работа.

След проведени разговори с ръководителката на българския сектор във Фондацията г-жа Петра Фортуна, имаме нейното уверение, че и тази година съвместните семинари ще продължат по посочени от нас теми.

Друг наш успех е установяването на тясно сътрудничество с Върховния съд на Берлин, който има статут, подобен на нашия. През септември 2008 година президентката на съда г-жа Моника Ньоре и двама от нейните заместници бяха наши гости. Тогава проведохме работна среща, на която присъстваха голяма част от съдиите от СГС за сравняване на практиките по наказателни и граждански дела в София и Берлин. ВС Берлин определи д-р Аня Тешнир за лице за контакт със СГС. Всеки от вас може да поставя въпрос – когато има казус, свързан с германска страна или иска да знае практиката на колегите там. Така винаги бихме могли да имаме база за сравнение с практиката на германските ни колеги. През декември 2008 година д-р Тешнер беше в София за двудневен работен семинар по проблемите на „Правосъдна реформа и развитие на персонала. Германският опит.“

В края на януари 2009 година делегация на СГС в състав: Светлин Михайлов – председател и съдия по търговско право, Богдана Желявска – заместник-председател и съдия по гражданско право, Димитрина Ангелова – съдия по наказателно право и Елена Трифонова – пресаташе, посетиха Берлин по покана на германските колеги. Бяха очертани конкретните параметри на сътрудничеството ни през тази календарна година. Предстоят ни две работни срещи с германски колеги по проблемите на европейското право в делата по несъстоятелност и в наказателните дела. В Берлин са готови да приемат на практика по един наказателен и граждански съдия от нашия съд. При интерес от страна на колеги-съдии от ВС на Берлин ние също сме готови да ги приемем и аташираме към някои от съдиите, за да видят и те нашата практика.

Всичко това е възможно благодарение на сътрудничеството, което бе установено от началото на моя мандат с балканското бюро на фондация „Фридрих Еберт“. Германските ни партньори са отворени за професионално сътрудничество – нещо от което ние само бихме могли да се възползваме, за да бъдем на нивото на европейските ни колеги.

Уважаеми колеги, можем да бъдем на нивото на все по-високите изисквания към нас като магистрати само ако сме добре информирани и дисциплинирани в работата си. Само така можем да бъдем ефективни и да покажем на практика, че системата функционира.

Като съдии в СГС ние ще останем в центъра на общественото внимание – с работата си, с актовете, които постановяваме, с изказванията си, с публичните си изяви и колкото и да не ни се иска – дори с личния си живот. Всеки от нас си дава ясна сметка за всичко това след като е облякъл съдийската тога.

Като ваш колега и административен ръководител ще направя всичко по силите ми за издигане авторитета, престижа и самочувствието на всички съдии и служители на СГС.

Очаквам вашата подкрепа и разбиране за дейностите, които предприемам с ръководителите на отделенията в рамките на правомощията ми.